

De Minister van Volkshuisvesting
Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer
Dr. J.M. Cramer
Postbus 20951
2500 EZ Den Haag

betreft:
Startnotitie Randstad 2040
"Week van de Dialoog"

kenmerk:
2008-008-DBS

plaats:
Delft

datum:
11 februari 2007

Geachte mevrouw Cramer,

Graag maakt de Vereniging Deltametropool gebruik van de door u georganiseerde 'Week van de Dialoog' over de Startnotitie Randstad 2040, die deze week plaatsvindt. Zoals wij u eerder hebben bericht, heeft onze vereniging op 1 februari jongstleden een werkconferentie gehouden onder de titel; Holland, hotspot of hutspot? Aanleiding was het gegeven dat in januari 1958 het concept van een ring van steden rond een open middengebied werd gelanceerd en dat nu, in 2008, aan een structuurvisie voor de toekomst van deze randstad wordt gewerkt. Doel van de conferentie was een kritische herijking van deze dierbare doctrine.

Een publicatie van de daar gehouden inleidingen en discussies zullen wij u bij gelegenheid aanbieden. Vooruitlopende daarop melden wij ter gelegenheid van de 'Week van de Dialoog' alvast de hiernavolgende aandachtspunten. Wij volgen daarbij de vier thema's, die tijdens de werkconferentie aan de orde kwamen. Dat gebeurt hier in compacte vorm. Ambtelijke vertegenwoordigers van diverse departementen hebben aan de werkconferentie deelgenomen en zich in de discussies gemengd. Wij vertrouwen er daarom op dat hiermee kan worden volstaan.

LESSEN VAN HET VERLEDEN

1. stedelijke middelmaat

In 1958 is welbewust gekozen vóór middelmatige stedelijkheid en tégen een grootstedelijk milieu. Deze beleidslijn is een halve eeuw consequent volgehouden. Pleidooien voor metropoolontwikkeling bleven steeds minderheidsstandpunten. Het actuele pleidooi voor een metropoolregio Amsterdam heropent deze discussie.

2. achteruitgang van het landschap

Het Hollandse cultuurlandschap is het product van 10 eeuwen. In de afgelopen halve eeuw is de helft daarvan voor altijd verdwenen. Voortzetting van dit beleid betekent dat er over 50 jaar niets meer van over zal zijn. Effectieve bescherming van een beperkt aantal cultuurlandschappen is noodzakelijk om dit te voorkomen.

3. de kwaliteit van de stad

Het veelgehoorde argument dat de internationale concurrentiepositie van Nederland een kwaliteitsimpuls van de Hollandse steden noodzakelijk maakt gaat voorbij aan het feit, dat in de eerste plaats de inwoners van dit landsdeel zelf baat hebben bij een betere kwaliteit.

DE RANDSTAD ALS LEEFMILIEU

4. files, vertragingen en parkeerellende

De differentiatie in stedelijke en landschappelijke milieus is een positieve kwaliteit van de randstad. Maar reizen in de randstad kost veel te veel tijd en dat elke stad de betaling van parkeergeld op andere wijze regelt is een dagelijkse bron van irritatie.

5. de randstad is een mentaliteit

Wie in de randstad woont en werkt ervaart de rijkdom aan verschillen. Het bestaan van de randstad als eenheid ervaar je in de confrontatie met mensen uit 'overig Nederland', die iemand uit de randstad direct herkennen aan zijn opinies en de wijze, waarop deze worden geuit. De grens ligt ongeveer bij Amersfoort.

6. de randstad heeft een kleinsteedse cultuur

Niet alleen steden en dorpen, maar ook instellingen en bedrijven cultiveren hier in Holland hun eigen identiteit. Daar is op zichzelf niets mis mee, maar de kleinburgerlijke zelfgenoegzaamheid uit zich in de eigenschap om ook geen enkele interesse op te brengen voor andere identiteiten, laat staan om uitwisseling en samenwerking daarmee te ambiëren.

NAAR EEN NIEUWE KAART?

7. een veelheid van indicatoren

In Nederland Later heeft het voormalige Milieu- en Natuur Planbureau een methode ontwikkeld om aan de hand van aan beleidsnota's ontleende indicatoren tot een uit een oogpunt van duurzaamheid optimale ruimtelijke ontwikkeling van Nederland te komen. De rangorde van deze indicatoren berust op in de samenleving werkzame waarden en normen.

8. verschillende structuurvisies zijn mogelijk

Aan deelnemers uit zes universiteiten is gevraagd om elk een eigen visie op de ontwikkeling van de randstad te geven, die vervolgens aan de hand van de genoemde indicatoren zijn beoordeeld. Prioriteit voor de economisch-geografische indicatoren (UvA, VU, EUR) leiden tot andere ontwikkelingen dan Inspelen op actuele trends, die leiden tot voortgaande differentiatie van steden en landschappen (UU).

9. ontwerpen opent nieuwe perspectieven

Indien, los van trends en indicatoren, via ontwerp de ruimtelijke potenties van de randstad worden verkend kunnen nieuwe perspectieven ontstaan (TUD, WUR). Dit werkt niet alleen door in de ontwikkeling van de randstad, maar ook in het oostelijke en zuidelijke landsdeel.

NAAR EEN NIEUW CONCEPT?

10. logo als leidraad

Het concept van een ring van steden rond een open middengebied en uitwaartse verstedelijking werd in 1958 in een pakkend logo samengevat. Wie de actuele discussie analyseert komt tot een serie van zeven uiteenlopende concepten. Deze zijn elk met een eigen logo gepresenteerd. Een spontane stemming leverde de meeste stemmen op voor het concept *hotspots*, terwijl de concepten *grote randstad*, *netwerkstad* en *deltametropool* ook veel instemming verwierven.

11. stellingen

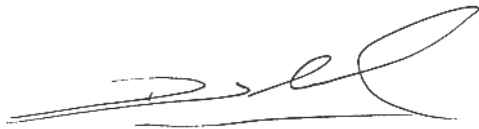
Via een vragenlijst met meerkeuze antwoorden hebben deelnemers hun oordeel kunnen geven over een achttal stellingen betreffende de wisselwerking tussen perspectieven (structuurvisies), projecten en grondbeleid. In de discussie werd in het bijzonder ingegaan op de wisselwerking tussen projecten en perspectieven.

12. schaalniveau

Wie de randstad als relevant schaalniveau van ruimtelijke ordening serieus wil nemen moet uitspraken doen over de aard van de opgaven, die op dat niveau aan de orde zijn. Daartoe behoren in elk geval de interne bereikbaarheid en de differentiatie in cultuurlandschappen.

Tot zover deze aandachtspunten vanuit de conferentie van 1 februari die wij hierbij gaarne in uw aandacht aanbevelen.

Hoogachtend,

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Duco Stadig', with a horizontal line underneath.

Duco Stadig
Voorzitter Vereniging Deltametropool